

Nieuwe ontwikkelingen

Opbouw van de bestanden 1983-1984

Ondanks alle problemen bij EIS-Nederland door gebrek aan menskracht blijft de opbouw van de bestanden door steun van velerlei zijden doorgaan. In de tabel op pagina 50 zijn de huidige gegevens per groepnummer gerangschikt. Inmiddels (1 februari 1985) is het bestand al gegroeid tot boven de 300.000 gegevens. Hieraan zullen t.z.t. nog de gegevens van het dagvlindeonderzoek worden toegevoegd, zodat mogelijk in 1985 het bestand nog zal zijn uitgegroeid tot een half miljoen basisgegevens.

De bewerking van de gegevens heeft ook grote achterstand. Naast de bijwerking van de gegevens (updaten), heeft ook de productie van de verspreidingsatlassen een achterstand van enkele jaren. Bij de redactie zijn teksten en atlassen ingeleverd van de steenvliegen, de Pompilidae, de Crabroninae en het genus *Stenus* (Staphylinidae). Helaas zal op zeer korte termijn hier geen verbetering in komen. Een van de oorzaken hiervan is, dat de coördinator in 1985 ongeveer vier maanden in het buitenland zal zijn.

Een DEC Professional 380 voor EIS

Om aan de toenemende hoeveelheid werk op het Centraal Bureau althans gedeeltelijk het hoofd te kunnen bieden, zal op korte termijn een Professional 380 computer van Digital bij het bureau worden geplaatst. Naast de vele interne mogelijkheden van deze computer (met een intern geheugen van 512 kB), zal ook gebruik gemaakt kunnen worden van de CRI computers, aangezien de 380 via een telefoonlijn met deze computers zal worden verbonden.

Het ligt in de bedoeling dat in de toekomst EIS werkgroepen meer dan voorheen in de gelegenheid zullen zijn hun bestanden zelf bij te werken en te corrigeren. Op dit ogenblik werkt dit systeem alleen voor studenten die bij de afdeling systematische dierkunde van de RU Leiden een onderwerp bewerken. Naast de 'update'-werkzaamheden zal het ook mogelijk worden om relatief eenvoudige sorteer- en selectieprocedures uit te voeren. Hiervoor is speciale programmatuur aangeschaft. De computer kan redelijk efficiënt werken, aangezien meer taken tegelijkertijd kunnen worden uitgevoerd (multi-tasking). Men zal dus tegelijkertijd het ene bestand kunnen overseinen naar het Centraal Reken Instituut en het andere bestand kunnen verbeteren. Wij verwachten dat de apparatuur medio 1985 volop in gebruik is. De coördinatoren van de werkgroepen zullen op de hoogte gehouden worden.

Laatste bericht: de computer is inmiddels geïnstalleerd.

Coördinaten van plaatsnamen

Het vinden van de juiste coördinaten blijft nog steeds een zeer tijdrovende arbeid, en het Centraal Bureau blijft naar wegen zoeken om het de medewerkers in dit opzicht gemakkelijker te maken. Bij het zoeken naar de juiste coördinaten kan men gebruik maken van de Handleiding en atlas (met daarin 37 kaarten van kaarten met de EIS matrixnummers), de plaatsnamenlijst en de UTM-kaarten schaal 1 : 50.000. Het gebruik van de kaarten zal afhangen van de nauwkeurigheid van werken en de beschikbaarheid van de kaarten. Op de atlas van Staatsbosbeheer met kaarten 1 : 80.000 (afgeleid van de kaarten 1 : 50.000) heeft men alleen de zogenoemde Amersfoort-coördinaten afgedrukt (en de 5 x 5 km atlasblokken).

Er zijn nu enkele nieuwe ontwikkelingen te melden. Ten eerste zal het Centraal Bureau het gebruik van de EIS-matrixnummers niet langer propageren, maar aandringen op het gebruik van de UTM-coördinaten zoals aangegeven op de kaarten van Topografische Dienst. Men kan overigens EIS-nummers gewoon blijven invullen op de formulieren, en ook voor interne verwerking zullen de nummers wel worden gebruikt, maar vooral voor publicaties is het gebruik van UTM-coördinaten toch wel wenselijk. Voor Nederland is de vorm van twee letters met vier cijfers voor de benoeming van een 1x1 km hok voldoende; de zogenoemde grid-zone designation kan achterwege blijven. M.i. is het ook niet aan te bevelen de geheel numerieke codes te gebruiken, aangezien deze waarschijnlijk gemakkelijk tot verwarring aanleiding geven. UTM-coördinaten zijn voor niet-Nederlanders ook eenvoudig na te zoeken, bijvoorbeeld op de al eerder besproken TPC-kaarten, zodat een eenduidige plaatsbepaling zeer vereenvoudigd wordt.

De UTM-coördinaten zullen ook te vinden zijn in de nieuwe plaatsnamenlijst die op dit ogenblik wordt samengesteld. Aan de hand van de topografische kaarten 1:50.000 worden alle plaatsnamen opgenomen. Toegevoegd worden: een tienletterige afkorting van de naam, Amersfoortcoördinaten en atlasblok. De nauwkeurigheid van de plaatsaanduiding wordt in principe 1 vierkante kilometer, met ten hoogste drie alternatieven. Grotere plaatsen worden met een nauwkeurigheid van 5x5 vierkante kilometer gecodeerd, met eveneens ten hoogste drie alternatieven. Ook de gemeente zal worden aangegeven.

Deze werkzaamheden zijn ten dele uitgevoerd door R. Liefwaard ('s-Gravenhage). J.N. de Vries (Zwolle) zet nu zijn werk voort, maar hij wil graag assistentie hebben. Het werk is immers nog lang niet voltooid, want een lang bestaande wens op het bureau is ook om de namen van wateren en veldnamen in het bestand op te nemen. Han de Vries heeft overigens ook een 'Staatsbosbeheer-atlas' geheel voorzien van UTM-coördinaten. Deze speciale versie is te leen bij het Centraal Bureau en is vooral heel geschikt wanneer u veel vindplaatsen verspreid over Nederland met grote nauwkeurigheid wil opzoeken.

Overzicht van opgenomen basisgegevens in het bestand van de European Invertebrate Survey - Nederland per 31 december 1984

Groepnummer en -naam	Stand 010183	Bij in 1983	Stand 010184	Bij in 1984	Stand 010185
0001 Carabidae	0	1587	1587	71511	73098
0002 Mollusca	13085	7791	20876	4325	25201
0004 Odonata (zie ook 1504)	8251	0	8251	0	8251
0005 Arachnida	2506	0	2506	0	2506
0006 Heterocerus	912	0	912	0	912
0008 Megachilidae	6018	0	6018	0	6018
0009 Sphingidae	10907	3974	14881	- 37	14844
0010 Staphylinidae	9350	0	9350	155	9505
0013 Bledius	861	0	861	0	861
0014 64 Sphecidae	10223	0	10223	0	10223
0015 Pompilidae	7750	0	7750	912	8662
0016 Crabroninae	13737	2737	16474	1493	17967
0017 Pemphredoninae	4823	0	4823	2441	7264
0018 Vespidae	2908	2783	5691	0	5691
0019 Chrysididae	2590	0	2590	0	2590
0025 Syrphidae	5927	630	6557	384	6941
0025a Platycheirus	0	0	0	6175	6175
0026 Cercyon	3235	0	3235	0	3235
0027 Andrenidae	2241	7728	9969	0	9969
0029 Scarabaeoidea	6691	0	6691	725	7416
0030 Pterophoridae	2508	0	2508	0	2508
0032 Hylaeus	4860	0	4860	0	4860
0034 Anthophoridae	6796	0	6796	0	6796
0036 Megachilidae parasitaire spp.	1063	0	1063	0	1063
0037 Colletidae rest	991	0	991	0	991
0038 Melittidae	1014	0	1014	0	1014
0040 Delphacidae	3251	438	3689	910	4599
0041 Dolichopodidae	3128	4038	7166	0	7166
0042 Curculionidae	1688	0	1688	0	1688
0047 Symphyta	0	0	0	2038	2038
1095 Hirudinea	5789	0	5789	0	5789
1350 Decapoda	0	0	0	570	570
1504 Odonata	0	1781	1781	0	1781
1510 Plecoptera	1469	0	1469	0	1469
1530 Heteroptera aquatica	9771	0	9771	0	9771
1550 Coleoptera aquatica	5491	0	5491	0	5491
1552 Hydrophilidae	0	4947	4947	0	4947
2001 Ixidida	3892	0	3892	0	3892
Totaal	163726	38434	202160	91602	293762

Codenummers 'leg/det/col' 1-100

Zoals bekend worden de codenummers 1-100 door het Centraal Bureau uitgegeven. Deze nummers zijn dan ook voor alle groepen (m.u.v. 0002 en 0005) in gebruik. Ook na de laatste editie van de Handleiding en atlas voor entomologische projecten zijn nog weer nieuwe codes vastgesteld. Hieronder volgt de bijgewerkte lijst.

- 001 Rijksmuseum van Natuurlijke Historie, Leiden
- 002 Zoologisch Museum Amsterdam (Instituut voor Taxonomische Zoologie)
- 003 Rijksuniversiteit Leiden
- 004 Rijksuniversiteit Utrecht
- 005 Rijksuniversiteit Groningen
- 006 Vrije Universiteit Amsterdam
- 007 Laboratorium voor Entomologie, LH Wageningen (zie ook 020)
- 008 Rijksinstituut voor Natuurbeheer
- 009 Natuurhistorisch Museum Maastricht
- 010 Natuurhistorisch Museum Enschede
- 011 Natura Docet Denekamp
- 012 Fries Natuurhistorisch Museum Leeuwarden
- 013 Natuurhistorisch Museum Rotterdam
- 014 Natuurhistorisch Museum Tilburg
- 015 Biologisch Station Wijster
- 016 Academisch Ziekenhuis Utrecht
- 017 Katholieke Universiteit Nijmegen
- 018 Museum voor het Onderwijs, 's-Gravenhage
- 019 Universiteit van Amsterdam, anders dan 002
- 020 Landbouwhogeschool Wageningen, anders dan 007
- 021 Delta Instituut voor Hydrobiologisch Onderzoek, Yerseke
- 022 Nederlands Instituut voor het Onderzoek der Zee, Texel
- 023 Missiemuseum Steijl
- 024 Plantenziektekundige Dienst, Wageningen
- 025 De Dorschkamp, Wageningen
- 026 Staatsbosbeheer, Inspectie Natuurbehoud
- 027 Instituut voor Oecologisch Onderzoek, Heteren
- 028 Instituut voor Oecologisch Onderzoek, Oostvoorne (Weeversduin)
- 029 Biologisch Station, Oosterend Terschelling
- 030 Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders
- 031 Proefboomgaard De Schuilenburg
- 032 Centrum voor Agrobiologisch Onderzoek, Wageningen
- 033 Insituut voor Plantenziektekundig Onderzoek, Wageningen
- 034 Noordhollands Duinreservaat
- 041 Provinciale Waterstaat van Friesland
- 042 Provinciale Waterstaat van Groningen
- 043 Provinciale Waterstaat van Drenthe
- 044 Provinciale Waterstaat van Overijssel
- 045 Provinciale Waterstaat van Gelderland
- 046 Provinciale Waterstaat van Noord Holland
- 047 Provinciale Waterstaat van Zuid Holland
- 048 Provinciale Waterstaat van Utrecht
- 049 Provinciale Waterstaat van Zeeland
- 050 Provinciale Waterstaat van Noord Brabant
- 051 Provinciale Waterstaat van Limburg

Newsletter European Invertebrate Survey

De European Invertebrate Survey geeft sinds enige tijd een Newsletter uit, welke ongeveer eenmaal per jaar verschijnt. Hij wordt vooral verspreid onder de leden van het comité, en is vooral bedoeld om de van tijd tot tijd verschijnende rondschrjvens te bundelen.

In het eerste, ongedateerde, nummer wordt een verslag gegeven van de bijeenkomst van het comité, die in mei 1983 werd gehouden in Luxemburg. De notulen worden in drie talen gepresenteerd. Ook een volledige tekst van de daar aangenomen statuten is in de Engelse versie afgedrukt. Andere mededelingen omvatten een opsomming van de soorten in het monitoring project, en een aankondiging van het onderzoek naar de Europese verspreiding van de Noctuidae.

Newsletter 2, gedateerd maart 1984, omvat de jaarverslagen van de nationale bureaus, zoals ingediend bij de hierboven al genoemde vergadering. Ook een complete ledenlijst met adressen wordt daar gegeven. In het verslag van Nederland is ook de lijst van publicaties m.b.t. EIS-Nederland afgedrukt (bijgewerkt tot mei 1983). Tot heden hebben wij deze lijst niet in de Nieuwsbrief laten verschijnen. In een volgend nummer hopen wij een bijgewerkte versie van deze lijst wèl af te drukken.

JvT

Werkgroepen

Volgorde van de lijst van werkgroepen is gebaseerd op de indeling van het dierenrijk. Zie hiervoor ook Nieuwsbrief 14: p. 19, waarin ook de adressen van de coördinatoren zijn opgenomen.

Tricladida van binnenwateren

Door G. van der Velde en E.J. de Vries is een handleiding voor het projekt geschreven. Deze zal verschijnen in de serie Instructies voor medewerkers EIS-Nederland, en zal bij het verschijnen van deze Nieuwsbrief waarschijnlijk ook beschikbaar zijn.

Mollusca

Belangrijk in de afgelopen periode was het verschijnen van de tweede druk van 'De landslakken van Nederland' bij de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging. De verspreidingskaarten zijn nu volgens het systeem van EIS-Nederland samengesteld.